

PERSBERICHT

door Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Oostende, 20 februari 2020

Kustbewoners voelen zich gezonder, toont nieuwe studie

Wie aan onze kust woont, schat zijn of haar algemene gezondheidstoestand hoger in dan bewoners van het binnenland. Dat blijkt uit een studie van het Vlaams Instituut voor de Zee, de Universiteit Gent en de Universiteit van Exeter (UK). Wat de onderliggende oorzaak is, blijft vooralsnog onduidelijk.

Het was al gerapporteerd uit het Verenigd Koninkrijk en Ierland, maar nu is het ook aangetoond voor onze kust. Wie minder dan 5 km van de zee woont, geeft zichzelf een gemiddeld hogere score voor 'algemeen gezondheidsgevoel' dan wie in het binnenland vertoeft. Dat geldt niet bij een vergelijking tussen bewoners minder of meer dan 50 km van de kust verwijderd, wat aangeeft dat het in de Belgische context een zeer lokaal gebeuren is.

De auteurs van de studie publiceerden hun resultaten in het tijdschrift *Environmental Research*. Ze koppelden de bevindingen van meer dan 60.000 Vlaamse, Brusselse en Waalse deelnemers aan de Gezondheidsenquête van Sciensano (1997-2013) aan de woonplaats van de betrokkenen, en onderzochten met een model vier mogelijke verklarende mechanismen: de kust: (1) leidt af van de alledaagse routine en biedt een meerwaarde voor onze geestelijke gezondheid; (2) stimuleert wandelen en andere fysieke activiteiten; (3) creëert een positieve sfeer met veel sociale interactie; (4) de relatieve afwezigheid van industrie en verkeer op zee vergeleken met het land heeft een gunstig effect op de kwaliteit van de lucht. Ook onderzochten ze de invloed op het model van leeftijd, geslacht, chronische ziektes, BMI, inkomen, rookgedrag, graad van verstedelijking, groengebied, zoetwater rond woonplaats, jaar en seizoen van de bevraging.

Een afdoende verklaring kon echter niet worden gevonden. Geen van de vier mechanismen bleek bepalend voor het waargenomen effect. De drie eerstgenoemde mechanismen bleken niet verschillend tussen de kust en het binnenland. Wie aan de kust woont rapporteerde dus geen verhoging in fysieke activiteit, geestelijke gezondheid of sociale interacties. De PM10-waarden (fijnstof < 10 micrometer) daarentegen vertoonden aan zee wel betere resultaten, maar een relatie met het 'gezondheidsgevoel' kon niet worden aangetoond.

Wat er aan onze kust dan wel speelt is vooralsnog onduidelijk. Mogelijk zijn de resultaten vertroebeld door de sterk versnipperde en verstedelijkte mozaïek van

als positief ervaren landschappen (strand, duin, andere natuur...) en eerder negatief gepercipieerde omgevingen (industrie, havens...). Ook zijn nog heel wat factoren niet in de diepte onderzocht, zoals de socio-economische en demografische kenmerken van kustbewoners, hun levensstijl, hun hogere consumptie van vis- en zeevruchten, gezond makende stoffen in zeelucht, etc. Daarnaast kan er ook sprake zijn van gecombineerde, moeilijker te achterhalen effecten en is niet gekeken naar de invloed van kortstondige uitstapjes naar zee. Tenslotte is niet uitgesloten dat de kust extra mensen aantrekt die zich al beter voelen.

De studie wijst ook op gevolgen in een breder kader. Zowat 40% van de Europese bevolking woont binnen de 50 km van de zee. Als zou blijken dat de nabijheid van de zee mensen ook écht gezonder en gelukkiger maakt, dan is dit een belangrijke drijfveer om kustzones in het bijzonder te koesteren en een gezond makende balans blijvend na te streven.

Publicatie

<https://authors.elsevier.com/a/1ab003Ao5vJnp>

Perscontact

- Jan Seys, VLIZ, jan.seys@vliz.be, 0478/37.64.13
- Bart De Smet, VLIZ, bart.desmet@vliz.be, 0478/56.96.78